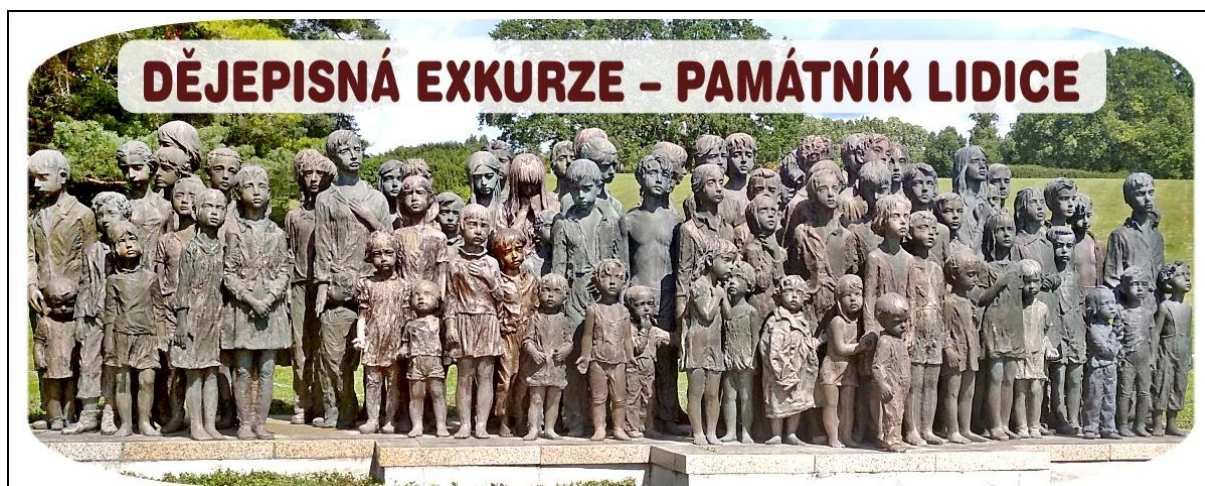

A group of approximately 25 students is posing for a group photo in front of a large, octagonal stone monument. The monument has a dark blue panel in the center with the white text "Ročník 49". The students are arranged in several rows, some standing and some sitting on the stone steps leading up to the monument. The background shows green trees and a clear sky. The entire scene is framed within a rounded rectangular border.

**Ročník
49**

JESEŇÍČEK
Č. 22/2023-2024

V České republice je jen málo lidí, kteří nikdy neslyšeli o Lidicích a jejich tragickém osudu v době 2. světové války.

Události z doby před více než 80 lety jsou známy po celém světě. Dne 10. června 1942 byli všichni lidičtí muži starší 15 let zastřeleni, ženy odvečeny do KT Ravensbrück a děti bez milosti otráveny výfukovými plyny v KT Chelmno nebo poslány na území tzv. Třetí říše na poněmčení. Celkem přišlo o život 340 obyvatel (192 mužů, 60 žen a 88 dětí). Obec pak byla vypálena, srovnána se zemí a vymazána z mapy. To vše jako msta za atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Po válce byla ves obnovena nedaleko původních domů. V současné době zde žije asi 500 obyvatel.

Na místě „starých“ Lidic se dnes nachází památník obětem masakru a muzeum připomínající tuto tragédii. Od roku 1995 jsou Lidice na seznamu národních kulturních památek a patří mezi nejnavštěvovanější místa u nás.

Památník a pietní místo v Lidicích byly ve středu 12. června cílem poslední dějepisné exkurze žáků 9. třídy. Skupinu doplnili zájemci z řad 8. třídy a již tradiční doprovod – Mgr. Petra Hružová a paní Jana Trpáková.

Výletníci vyrazili na cestu krátce po 8. hodině. V autobusu jim p. uč. Hružová připomněla předválečnou historii Lidic, stručně objasnila příčiny, průběh a důsledky tragédie z roku 1942 a také jim vysvětlila, jaká místa v Lidicích uvidí. Z autobusu účastníci exkurze vystoupili už kolem 9.15 hod. a krátce poté se s průvodkyní vydali na více než tříhodinovou prohlídku tohoto ponurého místa.

První zastávkou bylo muzeum, v němž moderní audiovizuální expozice nazvaná „A nevinní byli vinni...“ seznamuje návštěvníky se životem a osudy obyvatel obce, s jejím zničením a poté obnovou na pozadí klíčových dobových událostí. Jsou zde např. fotografie většiny obětí a původní dveře z kostela sv. Martina. Nejednomu z nás naskočila husí kůže, když jsme četli úryvky z dopisů lidických dětí, které psaly svým často už mrtvým příbuzným z lodžského ghetta krátce před smrtí, nebo když jsme poslouchali zážitky přeživších.

Mírně otřeseni jsme se pak vydali na prohlídku pietního území, abychom si prohlédli vše, co tragické události připomíná. Zastavili jsme se např. u hrobu lidických mužů, u zdi zahrady Horákova statku, kde byla většina mužů postřílena, u základů Horákova statku, u zbytků místního kostela sv. Martina a původní školy, postavené už v roce 1824. Nemohli jsme samozřejmě minout ani sousoší lidických dětí, jehož autorkou je kralovická rodačka Marie Uchytlová, a Růžový sad, který byl vybudován na podnět Sira Barnetta Strosse v roce 1955, kdy sem přicházely první růže z celého světa. V současné době je v něm přes 213 odrůd těchto květin. Zhlédli jsme také velmi zajímavou výstavu věnovanou dějinám obce před rokem 1942, sbírku moderního umění v Lidické galerii a expozici věnovanou výstavbě Lidic po roce 1945, instalovanou v původním rodinném domě č. p. 116.

Osud Lidic nebyl ojedinělý. K masakrům civilistů docházelo za 2. světové války po celé Evropě, např. v Českém Malíně (Ukrajina), Oradouru-sur-Glane (Francie), Marzabottu (Itálie) či Ležácích (ČR). Žádným zločinem se však nacisté před světem nechlubili tak jako vyhlazením Lidic. Proto se právě tato středočeská obec v očích světové veřejnosti stala symbolem boje proti německému nacismu.

Když jsme si prohlédli vše, co se dalo, přejeli jsme k obchodnímu centru v nedalekém Kladně, abychom si koupili občerstvení. Odtud jsme pěšky došli k budově místního gymnázia, kde byly v tělocvičně po tři dny vězněny lidické ženy a děti. Právě tady se odehrávalo srdce-ryvné odloučení dětí od matek. Tyto události dnes připomíná socha a pamětní deska.

Do Jesenice jsme se vrátili – plní dojmů – krátce před půl čtvrtou. Dějepisná exkurze se přesobčasnérozmarypočasí (přeháňky) vydařila.

Žáci si odnesli spoustu nových informací a zážitků. Svým bezproblémovým chováním významně přispěli k celkové pohodě výletu.

Na závěr děkuji vždy spolehlivému p. řidiči Zdeňku Vavříčkovi ze společnosti VATRA Bohemia s. r. o. za bezpečnou dopravu a paní Janě Trpákové za pomoc při organizaci exkurze a v jejím průběhu. Byla to již několikátá akce, jíž se zúčastnila, ale – bohužel – poslední. Tímto jí děkuji za dosavadní spolupráci.

Mgr. Petra Hružová

KRÁTKÝ ČLÁNEK O DĚJEPISNÉ EXKURZI NAPSALA PRO ČTENÁŘE JESENÍČKU TAKÉ LAURA ZELENKOVÁ Z 8. TŘÍDY:

Ráno 12. června 2024 jsme se vydali na dějepisnou exkurzi do obce Lidice, která byla za druhé světové války dne 10. 6. 1942 vyhlazena německými nacisty. Přijel pro nás autobusem pan Vavříčka a krátce po osmé hodině jsme vyrazili. Okolo půl desáté jsme byli na místě.

Nejprve nám pustli krátkou ukázkou, jak to v Lidicích v té době vypadalo. Poté jsme si sami procházeli expozicí. Byly zde kupříkladu dopisy, které psaly děti svým příbuzným, nebo jména a fotografie obětí. Když jsme všechno zhlédli, šli jsme na prohlídku s p. průvodkyní, která nás ochotně provedla areálem bývalých Lidic. Zde jsme viděli např. sousoší dětských obětí války nebo růžový sad. Po rozchodu na nákup suvenýrů se naše výprava odebrala do galerie umění, kde byly vystaveny obrazy dětí. Moc se nám líbily. Navštívili jsme i původní rodinný dům č. p. 116.

V další části exkurze nás autobus odvezl do Kladna, kde jsme měli rozchod v nákupním centru. Nakonec jsme se ještě zašli podívat do kladenského gymnázia, kam byly v roce 1942 přivezeny lidické ženy a děti. Na cestě zpět jsme poslouchali písničky Karla Gotta a do Jesenice přijeli kolem 16. hodiny.

Laura Zelenková

DOBRODRUŽNÉ TOULKY SVĚTEM PAVLA ČECHA VE VLASTIVĚDNÉM MUZEU JESENICE

V průběhu měsíce června navštívili všichni žáci naší školy podnětnou výstavu ve Vlastivědném muzeu Jesenice. Nikdo z nás asi nečekal, jaký je před námi zajímavý program.

Tato putovní výstava se týkala zejména díla malíře, autora komiksů, ilustrátora a tvůrce autorských knih p. Pavla Čecha. Programem nás umně provázely pracovnice muzea, jež nám poutavě vyprávěly o jeho knížkách, např. o „Velkém dobrodružství Pepíka Střechy“ ☺, „Dobrodružství pavouka Čendy“ aj. Knihy hned lákaly k četbě,

nejen krásnými obaly, ale i ilustracemi uvnitř, kde si dozajista každý najde své podle fantazie. Navíc spousta knih je komiksová, což dnešní děti přitahuje. V programu postupně plnily zajímavé úkoly, za které získávaly indicie. Nešlo jen o čtení, ale rovněž o šikovnost, motoriku, představitivost, rychlost, paměť a další oblasti. Děti se s chutí zapojovaly do všech činností a tři hodiny v muzeu uplynuly jako voda.

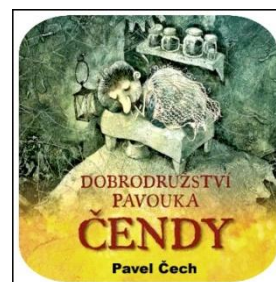
Za celou naši školu děkujeme za krásný a poutavý program a vlídné přijetí.

Žáci a učitelé ZŠ a MŠ Jesenice

POZNÁMKA

Že program žáky opravdu zaujal, dokládá například článek, který pro čtenáře Jeseníčku napsala Barbora Kindlová z 6. třídy:

Do muzea jsme se vydali hned ráno po osmé hodině. Nejdříve jsme si povídali o autoru Pavlu Čechovi, který napsal např. „O čertovi“, „Skoro tucet“ nebo „O zahradě“. Těch knížek je opravdu hodně. Pak jsme si zkusili být sami autory a napsat pokračování knižního příběhu. Dále byly pro nás připraveny různé hry, hledali jsme postavy či texty z knížek, třeba truhlu s pokladem či ztracenou Elzevíru. Někdo stavěl dřevěné město, jiní psali vlastní dopisy. Literární program nás bavil a čas v muzeu rychle utekl. Cestou jsme se ještě nasvačili a pak se vrátili na zbytek výuky.

PODBLANICKÉ EKOCENTRUM je krajské středisko ekologické výchovy, které je součástí Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim. Školám nabízí denní i pobytové programy environmentální výchovy s možností ubytování. Toho využily obě naše čtvrté třídy a s paní učitelkou Válchářovou a p. asistentkami Nikolašovou a Kvapilovou strávily ve Vlašimi čtyři dny nabitě terénní výukou i zábavou zároveň.

Co takový program obnáší, popsali již žáci 5. třídy, kteří zde pobývali v květnu od 13. 5. do 15. 5. (viz Jeseníček č. 19/2023-2024, str. 2 – 3). A tak nyní dejme slovo Jakubu Miškoviči a Marku Sárovi ze 4. B, kteří program zhodnotí ze svého pohledu...

Na tento výlet jsem se zpočátku moc netěšil. Nevěděl jsem, co mě čeká, a také možná proto, že nejsem zvyklý odjíždět z domova na více dní. Nakonec se mi ale v ekocentru líbilo. S kamarády na pokoji byla velká legrace. Jídlo mi velmi chutnalo. Dozvěděl jsem se navíc spoustu zajímavých informací o hmyzu, naučil jsem se vyrobit si vlastní mastičku na drobná poranění a zhotovil jsem si svou první káču ze dřeva. Velice mě bavily společné hry a plnění nejrůznějších úkolů. Určitě bych tento výlet doporučil všem ostatním dětem.

Jakub Miškovič, 4. B

Výlet do Vlašimi neměl chybu. Program tam byl nabitý a pestrý. Chytali jsme breberky na louce i ve vodě. Objevovali jsme přírodu a ekosystémy. Ubytovali nás v paraZOO, kde se nám moc líbila zvířata, která někdo zachránil a která kvůli zdraví nemohla být vypuštěna zpět do přírody. Vyrobili jsme si také svou mastičku a pracovali se dřevem. Na jídlo jsme chodili do jídelny, kde to bylo celkem dobré. Občas jsme si zašli do obchodu a na zmrzlinu. Hráli jsme spoustu týmových her a soutěží. Lektoři byli skvělí a hodně nás toho naučili. Prostě super výlet!

Celodenní exkurze po zajímavostech Českého krasu proběhla v úterý 11. června 2024 v doprovodu manželů Knappových (9. tř.) a p. učitelky Konířové a p. asistenty Orosové (6. tř.). Před odjezdem jsme si rozdali bagety k obědu a vyrazili. Cestou v autobuse seznámila paní učitelka Knappová žáky s cílem exkurze, geologickými a historickými zajímavostmi, připomněla pravidla slušného chování i školního řádu a slíbila všem, že uvidí to nejhezčí z Českého krasu.

Řidič nás vysadil na parkovišti u lomu Velká Amerika a odjel na Karlštejn, kam jsme my museli dojít pěšky. Kolem Velké Ameriky a lomu Mexiko spamátkem obětím nucených prací jsme došli po žluté k Malé Americe a dál pokračovali po červené na hrad Karlštejn. Procházka byla příjemná, počasí tak akorát, takže dojít na hrad bylo snadné. Někteří si prohlídli nádvoří a pak jsme přes městečko pokračovali na parkoviště k autobusu. Cestou byli žáci opět seznámeni s historií následujícího místa i pověstí o sv. Ivanovi, která se k místu váže.

Druhou zastávkou byl tedy Svatý Jan pod Skalou, kde jsme si udělali obědovou pauzu, prohlídli kostel sv. Jana Křtitele a další památky a pokračovali do Koněprus. Tady jsme se rozdělili na dvě skupiny a postupně se občerstvili a navštívili prohlídkovou trasu. Když jsme se zase sešli, vydali jsme se naučnou stezkou kolem lomů hledat zkameněliny. Někdo měl štěstí větší a domů si vezl opravdové poklady.

Zpáteční cestu jsme zvolili přes Rakovník a postupně vysazovali dojíždějící žáky. Celý den proběhl v poklidné, přátelské atmosféře, a tak mohu zkonstatovat, že výlet to byl povedený a poučný.

26. 6. – MEZINÁRODNÍ DEN BOJE PROTI DROGÁM

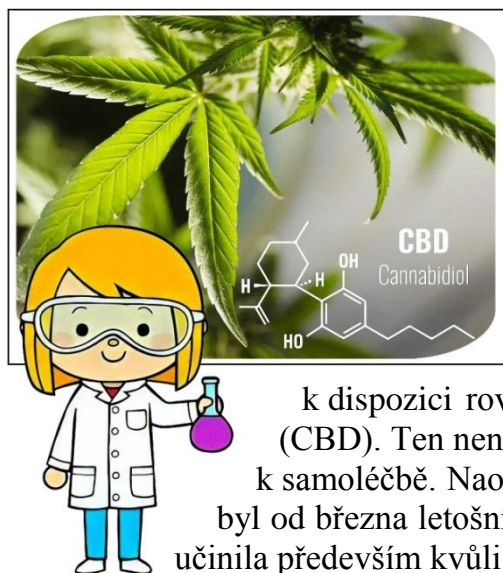
26. června si každoročně připomínáme MEZINÁRODNÍ DEN BOJE PROTI DROGÁM. Největšími hrozbami v České republice jsou snadno dostupný alkohol a nikotin. U nás je užívání těchto legálních látek společností daleko více tolerované než užívání látek nelegálních, o kterých se zmíníme dále.

a) ALKOHOL → Je potěšitelné, že mezi mladší populací alkohol postupně ztrácí na popularitě, i když míra jeho konzumace zůstává ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi vysoká. Zatímco pětina Čechů si alkohol dopřává jednou až dvakrát týdně, asi 7 procent ho konzumuje každý nebo téměř každý den. Pouze 3 % Čechů nikdy nepila.

b) NIKOTIN → Nejrozšířenějším tabákovým výrobkem v Česku jsou stále klasické cigarety, kterých naši občané vykouří ročně zhruba 15 miliard. Každý Čech včetně dětí a nekuřáků tak za rok spotřebuje asi 1 500 cigaret.

KONOPI – NEJUŽÍVANĚJŠÍ ILEGÁLNÍ DROGA

a) KONOPI → Nelegální látky vyzkoušelo v ČR víc než 40 % lidí starších 15 let. Nejoblíbenější z nich je u nás (ale i v Evropě) konopí. Mladí Češi ovšem evropskému žebříčku kralují a porázejí i země, kde je konopí legální. Při jeho dlouhodobém užívání se mohou objevit poruchy nálady a paměti, neplodnost, chronické záněty sliznic a další obtíže.

b) ALTERNATIVY KONOPI → Na trhu jsou k dispozici rovněž „legální“ alternativy konopí, např. kanabidiol (CBD). Ten není psychoaktivní a konzumenti ho využívají zejména k samoléčbě. Naopak na další z derivátů, hexahydrokanabiol (HHC), byl od března letošního roku (2024) vyhlášen dočasný zákaz. Vláda tak učinila především kvůli rostoucím případům intoxikace dětí a mladistvých.

NEBEZPEČNÉ JSOU I DALŠÍ NELEGÁLNÍ LÁTKY

a) S TLUMIVÝMI ÚČINKY → Mezi látky tlumivé lze zařadit například kodein, morfin nebo heroin. Malé dávky člověka uklidní, při vyšší konzumaci mohou tyto drogy ochromit mozková centra a dokonce způsobit smrt.

b) SE STIMULAČNÍMI ÚČINKY → Užitím stimulačních látek mizí únava a potřeba spánku, roste fyzická i mentální aktivita. Vysoké dávky naopak vedou ke vzniku toxické psychózy, stavu podobnému schizofrenii. Mezi tyto drogy patří například extáze neboli MDMA.

c) S HALUCINOGENNÍMI ÚČINKY → Mezi halucinogeny řadíme i halucinogenní houby. Ovlivňují smyslové vnímání, psychiku a intenzitu prožívání. Při vysokých dávkách dochází k rozkladu osobnosti a úplné ztrátě kontaktu s realitou. Po odeznění účinku látky se stav už nemusí vrátit k normě.

LÉKY A VIRTUÁLNÍ DROGY

a) LÉKY → Kromě ilegálních drog lidé riskují i nadměrným užíváním léků s vysokým rizikem návyku. Podle odhadu vykazuje problematické užívání psychoaktivních léků nejméně 750 tisíc Čechů.

b) VIRTUÁLNÍ DROGY → V posledních letech se problémem stávají i takzvané virtuální drogy. Sem patří například závislost na internetu, hrách, online nakupování, seznamování a dalších typicky virtuálních aktivitách. Jejich omezení je v reálných podmínkách zřejmě nemožné, zejména u mladších populačních skupin.

PREVENCE

☞ Jednou z hlavních oblastí české protidrogové politiky je snižování rizik spojených s užíváním drog. Základ sítě služeb tvoří kontaktní centra a terénní programy. V oblasti školství je prevence závislostí zaměřená na děti a mládež, na školách působí metodici prevence. K formování postojů a žádoucích forem chování by měla přispívat i zdravotnická osvěta.

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

„Doktor mi řekl,“ povídá pan Novák sousedovi, „že mi pravidelná rozsvička po každém vstávání přidá několik let života.“

„A jaké jsou výsledky?“

„No, měl pravdu, po dnešních třiceti dřepech se cítím na 85.“

„A pane doktore, jak mám ty prášky brát?“
„Jeden ráno v 8 a pořádně zapít, další v 10 a pořádně zapít, potom si vezměte jeden ve 12 a pořádně zapít, další ve 4 odpoledne a pořádně zapít a pak ještě jeden v 6 večer a pořádně zapít.“
„A pane doktore, co mi vlastně je?“
„Málo pijete.“

Slibuje Pepa své snoubence: „Až se vezmeme, nebudeš muset chodit do práce!“

„Jé, ty tolik vyděláváš?“ zaraduje se budoucí manželka.

„Ne, ale koupím ti kolo.“

OBČAS SE PŘISTIHNU, JAK MLUVÍM
SAMA SE SEBOU, A POTOM SE TOMU
SMĚJEME OBĚ.

JMÉNO	AHOOL	Méně často ATHOL
MÍSTO	Především území Indonésie, zejména nejhlubší džungle Jávy	

Rok 1925 – Přírodovědec Dr. Ernest Bartels, syn známého ornitologa M. E. G. Bartelse, zkoumal vodopád na svazích pohoří Salek, když mu přímo nad hlavou přeletěl obrovský netopýří tvor nazývaný zde Ahoool.

Rok 1927 – K druhému setkání Dr. Ernesta Bartelse s Ahoolem došlo poblíž řeky Tjidjenkol v západní Jávě. Bartels ležel v posteli ve své chatrči a poslouchal zvuky džungle, když náhle uslyšel velmi odlišný zvuk, který jako by vycházel přímo z jeho obydlí. Jak vzpomínal později, šlo o pronikavý výkřik „ahúúúúú!“, kterým byl zcela fascinován. Odtud tajemné stvoření přišlo ke svému jménu.

POPIS:

- Tvor připomíná 1,5 metru velkého okřídleného humanoida s černou či tmavě šedou srstí, opičím obličejem, drápy a s rozpětím kožovitých křídel od 3 do 4,5 metru.
- Předpokládá se, že je to noční živočich, který se během dne ukrývá v jeskyních a v noci vylétá k řekám a hledá velké ryby, kterými se živí.
- Často je popisován jako obří upíří netopýr, který se na své oběti útočí drápy a tesáky.
- Má se vyskytovat v nepřístupných oblastech.

POZNÁMKA 1):

Bartels zpočátku připouštěl možnost, že Ahoool možná není netopýr, ale nějaký druh ptáka, možná velmi velká sova. Tuto teorii však jeho přátelé jednoznačně odmítli a Bartelse ujistili, že zcela bezpečně rozeznají netopýra od ptáka.

Bartelsovy zprávy o Ahooolovi zkoumal kryptozoolog Ivan T. Sanderson (1911 – 1973) a dospěl k závěru, že Ahoool je snad jakousi dosud neklasifikovanou formou netopýra. Sanderson se o Ahooola zajímal i proto, že se s podobným tvorem sám setkal v pohoří Assumbo v Kamerunu v západní Africe. Dokonce zvažoval domněnku, že Ahoool by mohl mít něco společného s africkým kongamatem (viz Jeseníček č. 5/2022-2023, str. 11).

Rok 1969 – Tři členové americké námořní pěchoty, působící tehdy ve vietnamském Danangu, uvedli, že Ahoool je zde znám pod názvem „vietnamský noční létavec (The Vietnam Night Flyer)“.

POZNÁMKA 2):

Na ostrově Nová Guinea se údajně vyskytuje kryptid nazývaný Ropen, který by mohl být příbuzným Ahooola. Má dlouhý čenich, velká křídla a dlouhou tenkou chocholku. Ahoool má však výraznou tvář s rysy šimpanze i netopýra a velké tmavé oči.

ZÁHADNÍ TVOROVÉ - KONEC SERIÁLU

Poněkud netradiční tečku za naším seriálem o podivných tvorech obstará tzv. hodak. V čem bude netradiční, ukáže následující text.

JMÉNO	HODAG	
MÍSTO	Město Rhineland, stát Wisconsin, USA	

☺ V americkém folklóru je hodak (slovo vzniklé spojením anglických slov kůň a pes) děsivá masožravá šelma s býčími rohy a řadou tlustých zakřivených ostnů na zádech. Historie tohoto záhadného tvora je spojena zejména s městem Rhineland v severním Wisconsinu ve Spojených státech amerických, kde „byl objeven“.

POZNÁMKA 1):

☞ Hodak je například zmíněn v příbězích o Paulu Bunyanovi, legendárním dřevorubci z amerického folklóru, jehož obraz zpopularizoval ve svých dílech spisovatel na volné noze William B. Laughead (1882 – 1958).

☞ Rok 1893 – Noviny informovaly o nálezu hodaga v Rhinelandu. Články tvrdily, že hodak měl hlavu žáby, tlusté krátké nohy s ostrými drápy, hřbet dinosaura a dlouhý ocas s trny na konci. Zprávy podnítl známý wisconsinský zeměměřič, dřevorubec a také vtipálek Eugene S. Shepard (1854 – 1923).

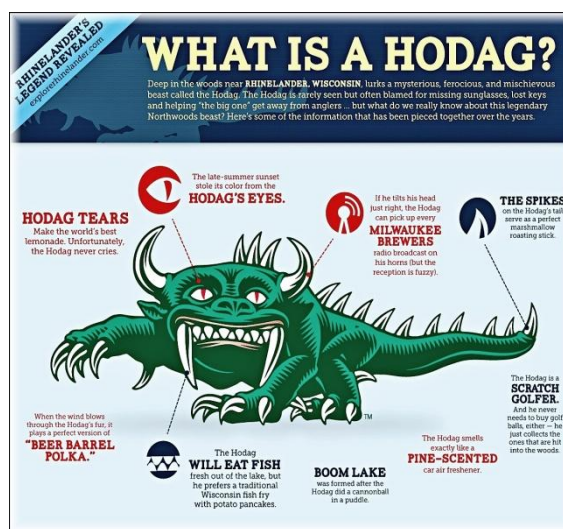
☞ Rok 1896 – Shepard vypustil zprávu, že se mu podařilo chytit živého hodaga. Davy zvědavců si poté přišly tvora prohlédnout na veletrhu v okrese Oneida nebo na výstavě v Shepardově domě. Shepard s hodagem dokázal v pološeru pohnout tak, že publikum ve strachu nejdou uteklo.

POZNÁMKA 2):

☞ Když příběh o pozoruhodném živočichovi začaly šířit nejen místní, ale i celostátní noviny, rozhodla se skupina učenců ze Smithsonian Institution ve Washingtonu DC fantastické zprávy z Rhinelandu ověřit. Jejich záměr však znamenal hodagův konec. Vtipálek Shepard byl nucen přiznat, že s pomocí přátel vyrobil ze dřeva loutku monstra, potáhl ji kůží a speciálním systémem provázků docílil toho, že se „zvíře“ hýbalo.

ZÁVĚR:

☞ Podvodník Shepard přesto nakonec svým způsobem uspěl. Jeho hodak se stal symbolem města a maskotem místní školy Rhineland High School. Domnělá šelma propůjčila své jméno mnoha podnikům a organizacím v oblasti, včetně hudebního festivalu Hodag Country Festival, který se od roku 1978 pořádá každé léto právě v Rhinelandu.

ČTENÁŘSKÁ SOUPEŤ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 21/2023-2024:

1.- DETEKTIV ŠTIKA

Pachatelem byl muž, který koktal. Maskoval svou vadu tím, že výhružku napsal na papír.

2.- BĚŽECKÝ ZÁVOD

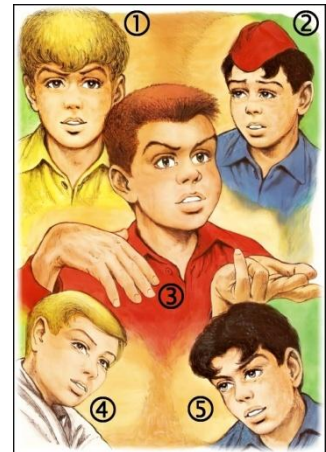
Závodník doběhl na druhém místě. Pokud předběhl druhého muže v pořadí, dostal se tak na jeho místo.

1) DOPLŇOVAČKA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

2) POJMENUJ CHLAPCE NA OBRÁZKU

NÁPOVĚDA:

Danny Smiřický prožívá základní vojenskou službu v letech 1953 – 1954 za časů neblaze proslulého ministra obrany Alexeje Čepičky. Ve vojenském prostoru Kobylec probíhá výcvik tankistů... Tolik nápověda k dnešní doplňovačce, jejíž tajenkou je název české filmové komedie z roku 1991.

SLOVA K DOPLNĚNÍ:

1) Pátý den v týdnu. 2) Metropole ČR. 3) Opak začátku. 4) Ohebná část ruky. 5) Část věty. 6) Tři krát tři je... 7) Čistí vodou. 8) Materiál, na který se běžně píše a kreslí. 9) Jméno zpěváka Gotta. 10) Pocit vyčerpání. 11) Osmý měsíc v kalendáři. 12) Kladná elektroda. 13) Úmrtní oznámení.

3) ČLÁNEK V NOVINÁCH

V roce 1929 seděl v pohodlném křesle ve společenské místnosti svého klubu postarší gentleman. Do krachu na newyorské burze chybělo ještě pár měsíců, a tak si v klidu pokuřoval svůj doutník a četl noviny. Náhle narazil na krátký článek, který ho velice zaujal, protože se týkal syna jeho dávného přítele z mládí. Stálo v něm: „Hrdina bojů první světové války, letecký eso Allan Richardson, převezme další vyznamenání za projevenou odvahu v bojích s nepřítelem...“ Gentleman potáhl mocně z doutníku a spokojeně se pousmál. A jistě se pousmáli i čtenáři Jeseníčku, protože si uvědomili, že událost se takto nemohla stát. V čem spočívá zásadní chyba?

